

Врз основа на членот 86 став (11) и (12) од Законот за животна средина (“Службен весник на РМ” бр. 53/2005, 81/05), министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животна средина и просторно планирање, донесува

П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА, СОДРЖИНАТА, ПОСТАПКАТА И НАЧИНОТ ЗА ИЗРАБОТКА НА
ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СООДВЕТНОСТА НА СТУДИЈАТА ЗА ОЦЕНА НА ПРОЕКТОТ
ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, КАКО И ПОСТАПКАТА ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА
ЛИЦАТА ОД ЛИСТАТА НА ЕКСПЕРТИ ЗА ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, КОИ ЌЕ ГО ИЗГОТВАТ ИЗВЕШТАЈОТ

Член 1

Предмет

Со овој правилник се пропишува формата, содржината, постапката и начинот за изработка на извештајот за соодветноста на студијата за оцена на проектот врз животната средина (во понатамошниот текст: извештајот) како и постапката за овластување на лицата од листата на експерти за оцена на влијанието на проектот врз животната средина, кои ќе го изготват извештајот.

Член 2

Форма на извештајот за соодветноста на студијата за оцената на влијанието врз животната средина

Извештајот се изготвува на образец кој е составен дел од овој правилник.

Член 3

Содржина на извештајот за соодветноста на студијата за оцената на влијанието врз животната средина

Образецот од член 2 од овој правилник содржи:

- Прв дел - опис на проектот;
- Втор дел - земање во предвид на алтернативите на проектот;
- Трет дел - опис на животната средина засегната од изведувањето на проектот;
- Четврти дел - предвидување на влијанијата врз здравјето на човекот и прашањата што се однесуваат на одржливиот развој
- Петти дел - опис на мерките за намалување на влијанијата;
- Шести дел - нетехничко резиме;
- Седми дел - квалитет на презентацијата;
- Осми дел – проверка на застапеноста на сите релевантни влијанија на проектот врз животната средина,
- Деветти дел – проценка на соодветноста на толкувањата на влијанијата - оценка на конзистентноста;
- Десетти дел - препораки за коригирање на евентуалните посериозни пропусти.

Член 4

Постапка и начин на изработка на извештајот за соодветноста на студијата за оцената на влијанието врз животната средина

(1) По добивањето на комплетната студија за оцена на влијанието врз животната средина, како и мислењата доставени во врска со студијата, органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина го изработува извештајот.

(2) Органот од став (1) на овој член врши анализа на податоците од студијата за оцена на влијанието врз животната средина врз основа на податоците наведени од први до седми дел од образецот од член 2 од овој правилник.

(3) Врз основа на анализата од став (2) од овој член органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина цени дали студијата ги задоволува барањата.

(4) Наодите од извршената анализа од став (2) од овој член органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина ги наведува во осмиот, деветтиот и десеттиот дел во образецот од член 2 од овој правилник.

Член 5

Постапката за овластување на лицата од листата на експерти за оцена на влијанието врз животната средина кои ќе го изготват извештајот

(1) Пред да овласти лице за изработка на извештајот, органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина утврдува кои лица од Листата на експерти учествувале во изработка на известувањето, определувањето на обемот на оцената на влијанието на проектот врз животната средина и студијата за оцена на влијанијата врз животната средина.

(2) Извештајот може да го изработи лице од листата на експерти доколку истото не учествувало во изработката на известувањето, определувањето на обемот на оцената на влијанието на проектот врз животната средина и студијата за оцена на влијанијата врз животната средина.

(3) Едно исто лице од листата на експерти може да биде овластено за изработка на извештајот најмногу два пати во текот на една година.

(4) На лицето кое е овластено за изработка на извештајот органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина му ја доставува студијата за оцена на влијанието врз животната средина, како и мислењата доставени во врска со студијата.

Член 6

Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-1155/1
3 март 2006 година
Скопје

Министер за животна средина
и просторно планирање,
д-р **Зоран Шапуриќ**, с.р.

Извештај за соодветноста на студијата за оцена на влијанието врз животната средина

ПРВ ДЕЛ - ОПИС НА ПРОЕКТОТ					
Цели и физички карактеристики на проектот					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
1.1	Дали се објаснети целите на проектот и потребата од таков проект?				
1.2	Дали е опишана програмата за изведување на проектот, со детална проценка на времетраењето, почетокот и крајот на градењето, работата и престанувањето со работа. (овде треба да се вклучени сите фази на различните активности кои се дел од проектот, на пр. фазите на ископување кај рударските активности)				
1.3	Дали се опишани главните компоненти на проектот?				
1.4	Дали е определена локацијата на проектот и сите негови компоненти со користење на мапи, планови и дијаграми доколку е потребно?				
1.5	Дали е опишан распоредот на просторот на кој се наоѓа проектот? (згради, подземни работи, складишта, водоснабдување, пристапни коридори, граници)				
1.6	За линиските проекти, дали се објаснети патот на коридорот, вертикалната и хоризонталната поставеност, прокопувањата и земјени работи?				
1.7	Дали се објаснети активностите кои се вклучени во градењето на проектот?				
1.8	Дали се опишани сите активности кои се одвиваат за време на работењето на проектот?				

1.9	Дали се опишани активностите кои се вклучени во престанокот на работата на проектот? (на пр. затварање, расклопување, разурнување, чистење, обновување, пренамена итн.)				
1.10	Дали се опишани сите дополнителни услуги потребни за проектот? (пристап, вода, одвод, одлагање на отпад, струја, телефон, како и патишта, цевки, напојување со струја)				
1.11	Дали се развило нешто друго како последица на проектот? (на пр. нови куќи, патишта, инфраструктура за довод и одвод на водаводоводна и одводна инфраструктура)				
1.12	Дали некои од постоечките активности ќе се изменат или ќе престанат како последица на проектот?				
1.13	Дали со некои од постоечките или планираните активности проектот би можел да има кумулативен ефект?				
Големина на проектот					
1.14	Дали е измерено и прикажано на мапа земјиштето на кое се протегаат сите постојани компоненти на проектот?				
1.15	Дали е измерено и прикажано на мапа земјиштето кое е потребно привремено да се користи?				
1.16	Дали е опишана понатамошната употребата на земјиштето кое се користи привремено во работењето на проектот? (земјиште кое се употребува ископување руда, кршење камен или вадење песок)				
1.17	Дали е определена големината на други градби кои се развиле како дел од проектот? (најниската површина и висината на зградите, големина на ископините, големина и висина на постројката, висина на конструкции како насип/канал, мостови на оџаци, течение и понирање на вода)				

1.18	Дали е опишана формата и изгледот на сите градби и други работи кои се развиле како дел од проектот? (видот и бојата на материјалите архитектонски дизајн на градбите, видови на постројки, итн)				
1.19	Кај проектите за урбанизација и развој, дали е даден бројот како и карактеристиките на новото население и работните организации?				
1.20	Кај проекти кај кои е предвидено да се дислоцираат луѓе или бизниси, дали е даден нивниот бројот и карактеристики.				
1.21	Кај сообраќајните инфраструктурни проекти, како и кај проекти кои создаваат значителен сообраќај, дали е опишан видот, обемот, патеката и географскиот распоред на новиот сообраќај кој се создава или е пренасочен како последица од проектот?				
Производствени процеси и употреба на ресурси					
1.22	Дали се опишани сите процеси вклучени во работата на проектот? (производствени или технички процеси, производство на примарни сировини, земјоделски и шумарски методи на производство, процеси на екстракција)				
1.23	Дали се опишани видовите и количината на производите од проектот? (примарни сировини или обработени производи, материјални добра како што е струјата или водата, или услуги како домови, транспорт, училишта, рекреација, комунални услуги итн.)				
1.24	Дали е разговарано околу видот и количината на сировини и енергија кои се потребни во изградбата и работењето?				
1.25	Дали е разговарано за последиците врз животната средина од користењето на сировините?				

1.26	Дали е разговарано за употребата на енергија и видот на материјалите?				
1.27	Дали се определени и измерени опасни материјали кои се употребувале, чувале и произведувале од проектот ? за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.28	Дали е разговарано за транспортот на суровини до проектот и колку пати транспортот би бил потребен? (вклучувајќи патен, железнички и морски транспорт) за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.29	Дали се создаваат или затвораат работни места како последица од проектот? за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.30	Дали е уреден пристапот и дали е извршена проценка на бројот на превози кои би биле потребни за довозување на работниците и посетителите до проектот? за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.31	Дали е разговарано за обезбедување на домови и други услуги на привремените или постојаните вработени на проектот?				

	Талог и Емисии				
1.32	Дали се определени видовите и количините на цврст отпад создадени од проектот? (вклучувајќи и отпад од градењето и разурнувањето, расипан вишок, процесирани отпад, нуспродукти, вишок или одбиени производи, комерцијален отпад, земјоделски или шумарски отпад итн) за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.33	Дали е разговарано за составот и токсичноста или за другите опасности од цврстиот отпад создаден од страна на проектот?				
1.34	Дали се опишани методите за собирање, чување, третирање, транспортирање и конечно одлагање на овој цврст отпад?				
1.35	Дали е разговарано за местото на конечно одлагање на отпадот?				
1.36	Дали се определени видот и количеството на ефлуенти создадени од проектот? (вклучувајќи дренажа и истекување, ладење на водата, третирани ефлуенти, отпадоци) за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.37	Дали е разговарано за составот и токсичноста или за другите опасности од ефлуентите создадени од страна на проектот?				
1.38	Дали се опишани методите за собирање, чување, третирање, транспортирање и конечно одлагање на овие ефлуенти?				
1.39	Дали е разговарано за местото на конечно одлагање на ефлуентот?				
1.40	Дали се определени видот и количината на емисии во воздухот создадени од проектот? (вклучувајќи и преработени емисии, фугитивни емисии, емисии од согорување на				

	фосилни горива, емисии од сообраќај, прашина, мириси) за време на градба за време на работа за време на активностите за престанок со работа				
1.41	Дали е разговарано за составот и тосичноста или за другите опасности од емисиите во воздухот создадени од страна на проектот?				
1.42	Дали се опишани методите за собирање, третирање, и конечно одлагање на отпадот добиен со контрола на овие емисии во воздух?				
1.43	Дали се определени местата за испуштање на емисиите во воздух и нивните карактеристики? (брзина и температура на испуштање)				
1.44	Дали е обработена можноста за искористување на материјалите од отпадот? (вклучувајќи повторна употреба, рециклирање или обновување на енергијата со употреба на цврст отпад и ефлуенти)				
1.45	Дали се определени изворите на бучава, топлина, светлина или електромагнетна радијација кои потекнуваат од проектот и која е нивната количина? (вклучувајќи опрема, процеси, градежни работи, сообраќај, осветлување итн.)				
1.46	Дали се определени методите за пресметување на количините и составот на сите остатоци и емисии, дали имало некои потешкотии околу тоа за кои е разговарано?				
1.47	Дали е вклучена несигурноста при проценките на отпад и емисии?				
Ризик од несреќи и штетност					
1.48	Дали е разговарано за ризиците кои потекнуваат од Проектот?				

	ризик од користење на опасни материји ризик од ширење на пожар и експлозии ризик од сообраќајни несреќи ризик од дефект или оштетување на процесот или просториите ризик од изложеност на проектот на природни катастрофи (земјотрес, поплава, лизгање на земјиште итн.)				
1.49	Дали се опишани мерките за спречување на несреќи и реагирање во итни случаи како и во периоди надвор од редовното работење (при стартирање, запирање, ладење и сл.)? (превентивни мерки, обука, итн.)				
Други прашања во врска со проектот					
ВТОР ДЕЛ-ЗЕМАЊЕ ВО ПРЕДВИД НА АЛТЕРНАТИВИТЕ НА ПРОЕКТОТ					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
2.1	Дали е опишан процесот со помош на кој проектот е развиен(реализиран) и дали се опишани алтернативите кои биле земени во предвид во текот на реализирањето на проектот (доколку се можни алтернативни решенија)?				
2.2	Дали е опишана основата на состојбата во случај кога не би дошло до реализација на проектот?				
2.3	Дали се алтернативите реални и оправдани(оргинални) алтернативе за проектот?				
2.4	Дали се објаснети причините за изборот на предложениот проект, вклучувајќи ги и причините поврзани со животната средина?				

2.5	Дали се споредени главните влијанија врз животната средина од алтернативите со оние на предложениот проект?				
	Други прашања во врска со алтернативите на проектот				
ТРЕТ ДЕЛ - ОПИС НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗАСЕГНАТА ОД ИЗВЕДУВАЊЕТО НА ПРОЕКТОТ					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
Аспекти на животната средина					
3.1	Дали е опишано постојното користење на земјиштето и неговата околина на кое би се изведувал проектот и дали на земјиштето живеат или го користат луѓе? (вклучувајќи резиденцијално, комерцијално, индустриско, земјоделско и друго користење на земјиштето)				
3.2	Дали е објаснета геологијата, топографијата и почвите на земјиштето на кое би се изведувал проектот?				
3.3	Дали некои значајни карактеристики на топографијата или геологијата на областа се опишани и дали се условите и употребата на почвите објаснети? (вклучувајќи квалитет на почвите, ерозија, земјоделска употреба и квалитет)				
3.4	Дали фауната и флората и живеалиштата на земјиштето на кое се изведува проектот и околината се опишани и прикажани на соодветни мапи?				
3.5	Дали населеноста на видовите и карактеристиките на живеалиштата се засегнати од изведувањето на проектот и дали се дефинирани некои заштитени видови или подрачја?				

3.6	Дали е опишан водниот дел од животната средина на областа? (вклучувајќи истечни и статични, површински води, подземни води, притоки, сливно подрачје, крајбрежни води, вклучувајќи истекување и дренажа)				
3.7	Дали е опишана хидрологијата, квалитетот на водата и употребата на водните ресурси кои можат да бидат засегнати од изведувачкото на проектот?				
3.8	Дали се опишани локалните климатски и метеоролошки услови и постојниот квалитет на воздухот во областа?				
3.9	Дали е опишана бучавата?				
3.10	Дали е опишана постојната состојба во смисла на свтлина, топлина и електромагнетна радијација?				
3.11	Дали постојат и дали се опишани материјални добра во областа кои би биле засегнати од изведувачкото на проектот? (вклучувајќи згради, други градби, минерални и водни ресурси)				
3.12	Дали поради изведувачкото на проектот би дошло до поделување на археолошки, историски, архитектонски или други општествени или културни знаменитости како и заштитени подрачја во областа?				
3.13	Дали се опишани пределот или урбана средина кои би биле засегнати од проектот?				
3.14	Дали се опишани демографските и социоекономските услови (вработеност) во областа?				
3.15	Дали се опишани идните промени во горе наведените аспекти на животната средина кои можат да настанат во отсуство на проектот?				
Прибирање на податоци и испитувачки методи					
3.16	Дали проучуваната област е доволно широко дефинирана и ги				

	вклучува сите области кои би биле засегнати од изведувањето на проектот?				
3.17	Дали се контактирани сите релевантни национални и локални авторитети со цел да се соберат информации за основните карактеристики на животната средина?				
3.18	Дали се адекватно назначени изворите на податоци и информации за основните карактеристики на животната средина?				
3.19	Доколку во подготовката на студијата за оцена на влијанието врз животната средина се употребувани испитувачки методи, дали се појавиле тешкотии или некои несигурности во податците?				
3.20	Дали користените методи се соодветни за постигнување на целта?				
3.21	Дали се идентификувани некои важни недостатоци во податоците за животната средина и начините кои се употребени за справување со истите за време на оцената?				
3.22	Доколку има потреба од испитување со цел да се определат основните карактеристики на животната средина, но тие испитувања не се практични од било која причина, дали причината за тоа е наведена и дали е предложено испитувањата да се извршат во некоја подоцнежна фаза?				
Други прашања во врска со описот на животната средина					

Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
ЧЕТВРТИ ДЕЛ- ПРЕДВИДУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЈАТА ВРЗ ЗДРАВЈЕТО НА ЧОВЕКОТ И ПРАШАЊА ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ					
Дел 1-Опис на можни значајни влијанија на проектот					
Обем на влијанијата					
4.1	Дали е опишана постапката со која се определува обемот на студијата за оцена на влијанието врз животната средина?				
4.2	Дали е очигледно дека е усвоен систематски пристап кон определување на обемот?				
4.3	Дали е очигледно дека беше спроведена комплетна консултација во текот на утврдувањето на обемот?				
4.4	Дали се презентирани коментарите и гледиштата на консултираните страни?				
Предвидување на директните влијанија					
4.5	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на користењето на земјиште и луѓето?				
4.6	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на геолошки видови и карактеристики на почвата?				
4.7	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на флората и фауната и живеалишта?				
4.8	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на хидрологијата и квалитетот на водата во водените живелишта?				
4.9	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти од употребата на водениот дел од животната средина ?				

4.10	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на квалитетот на воздухот и климатските услови?				
4.11	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на бучавата и вибрациите?				
4.12	Дали соодветно се проценети и опишани директните, основни ефекти на топлината, светлината или електромагнетаната радијација?				
4.13	Дали се опишани директните, основни ефекти на материјалните добра и осиромаШување на необновливите природни ресурси(т.е фосилни горива, минерали)?				
4.14	Дали се опишани директните, основни ефекти на локацијата или видот на културните наследства?				
4.15	Дали се опишани и соодветно илустрирани директните, основни ефекти на квалитетот на пределот и неговиот видлив дел и пристапите за набљудување?				
4.16	Дали соодветно се измерени и опишани директните, основни ефекти на демографијата, сциолошките и социолошките-економски услови во областите?				
Предвидување на секундарните, привремени, краткорочни, долгорочни, ненадејни, индиректни, кумулативни влијанија					
4.17	Дали се опишани и соодветно проценети секундарните ефекти на горенаведените аспекти во животната средина предизвикана со примарните ефекти на другите аспекти?(ефекти врз фауна, флора и живеалишта предизвикани од загадување на почва, вода и воздух или бучава)				
4.18	Дали се опишани привремените, краткорочните ефекти предизвикани во текот на градбата или во текот на временски ограничените фази во проектните операции со престанокот со работа?				

4.19	Дали се опишани постојаните ефекти врз животната средина предизвикани со градењето, операциите и престанокот со работа на проектот?				
4.20	Дали се опишани долгорочните ефекти врз животната средина предизвикани во текот на целосното времетраење на проектните операции или предизвикани со надоградување на загадувачките материи во животната средина?				
4.21	Дали се проценети и соодветно опишани ефекти кои може да бидат предизвикано со несреќни случаи, неприродни настани или изложеност на проектот на природни или предизвикани од човек непогоди?				
4.22	Дали се опишани влијанијата врз животната средина предизвикани со дополнителни активности на главниот проектот?(дополнителните активности се дел од проектот меѓутоа најчесто се изведуваат далеку од локацијата на главниот проект, на пр. инфраструктура за пристап до проектот, сообраќај, снабдување со електрична енергија, суровини и др.)				
4.23	Дали се опишани индиректните влијанија врз животната средина од активностите кои настанале како последица на главниот проект?(последиците се третираат како посебен проект, а не како составен дел од главниот проект, активности кои биле испровоцирани со имплементација на главниот проект т.е услуги, обезбедување на домови за новото население итн.)				
4.24	Дали се опишани кумулативните влијанија врз животната средина на предизвикани од проектот заедно со другите постоечки и планирани активности во областа? (различни идни сценарија, вклучувајќи и сценарио за најлош можен случај да се опише)				

4.25	Дали се определени географското простирање, времетраење, фреквенција, реверзибилност и веројатност од случување за секој ефект посебно?				
4.26	Дали се опишани и каде што е возможно измерени примарните и секундарните ефекти врз човечкото здравје? (на пр. ефекти врз здравјето предизвикани од испуштање на токсични супстанции во животната средина, ризици по здравјето кои произлегуваат од опасности/штетност во врска со изведувањето на проектот, промени во животните услови)				
4.27	Дали онаму каде што е потребно се дискутирани влијанијата на биодиверзитетот, глобалните климатски промени и одржливиот развој?				
Процена на значајноста на влијанијата					
4.28	Дали значајноста на секој од пердвидените влијанија е дискутирана во однос на неговата усогласеност со правните барања и дали се засегнати бројот, важноста и осетливоста на луѓето, ресурсите или некои други рецептори?				
4.29	Каде што влијанијата се проценувале спротивно на правните стандарди или барања дали се користените и следени соодветни локални, национални или интернационални стандарди и релевантни водичи?				
4.30	Дали се опишани позитивните и негативните влијанија врз животната средина?				
4.31	Дали е јасно опишана значајноста на секое влијанието?				
Методи на оцена на влијанието					
4.32	Дали се опишани методите кои се употребени за предвидување на влијанијата и причините за нивниот избор, и дали се дискутирани појавените проблем и несигурности на добиените резултати?				

4.33	Доколку има несигурности на деталите на проектот и нивното влијание врз животната средина, дали е предвиден најлошиот можен случај?				
4.34	Доколку има тешкотии при собирање на податоци кои се потребни за предвидување или процена на влијанијата, дали тие тешкотии се согледани и дали се дискутирани нивните импликации врз резултатите?				
4.35	Дали основите за проценка на значајноста и важноста на влијанијата се јасно опишани?				
4.36	Дали влијанијата се опишани во случај кога сите предложени мерки за намалување се имплементирани т.е. дали се опишани влијанијата од отпадот?				
4.37	Дали секое влијание се третира на начин кој соодветствува на неговата важност при добивањето на дозвола / согласност за изведување на влијанието? Дали дискусијата се фокусира на клучните работи и дали ги избегнува нерелевантните и непотребните информации?				
4.38	Дали се дава соодветно значење на најнеповолните влијанија од проектот со помал акцент на помалку значајните влијанија?				
Други прашања во врска со описот на влијанијата					

ПЕТТИ ДЕЛ - ОПИС НА МЕРКИТЕ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЈАТА					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
5.1	Во случај на значајно неповолно влијание врз животната средина, дали е разговарано за начинот на намалување на ваквото влијание?				
5.2	Дали се јасно опишани мерките кои инвеститорот ги предлага за намалување на влијанијата и дали е јасно објаснет нивниот ефект на големината и значајноста на влијанијата?				
5.3	Да се наведе доколку ефектот од мерките за намалување на интензитетот и значајноста на влијанијата не е сигурен.				
5.4	Дали е јасно дека инвеститорот има обврска да ги имплементира предложените мерки за ублажување или дека мерките за ублажување се само предлози и препораки?				
5.5	Дали се објаснети причините зошто инвеститорот ги одбрал тие мерки за ублажување?				
5.6	Дали е јасно дефинирано кој има обврска да ги спроведува и финансира мерките за ублажување?				
5.7	Доколку не е практично да се применуваат мерки за ублажување или инвеститорот не предложил такви мерки, да се наведат причините за тоа.				
5.8	Дали е јасно/евидентно дека инвеститорот ги земал предвид сите можни начини за ублажување вклучувајќи и мерки за намалување и избегнување на влијанијата преку алтернативни стратегии или локации, промени				

	во дизајнот и поставеноста на проектот, промени во методите и процесите, третман по процесот, промени во имплементацијата на плановите и управувањето, мерки за репарација и поправање на влијанијата и мерки за компензација на влијанијата.				
5.9	Дали се препорачани мерки за мониторинг и управување со влијанијата од отпадот?				
5.10	Дали има негативни ефекти од предложените мерки за управување?				
Други прашања за мерките за намалување					
ШЕСТИ ДЕЛ-НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
6.1	Дали во студијата за оцена на влијанијата од проектите врз животната средина е вклучено нетехничко резиме?				
6.2	Дали резимето содржи концизен, но разбирлив опис на проектот, неговата животна средина, влијанијата од проектот врз животната средина, и предложените мерки за ублажување?				
6.3	Дали во резимето се потенцирани значителни неизвесности во врска со влијанието на проектот врз животната средина?				
6.4	Дали резимето ја објаснува постапката за добивање дозвола/согласност за реализација на проектот(на пр. дозвола за градба) и каква е улогата на оцената на влијанието врз животната средина во тој процес?				

6.5	Дали резимето дава краток опис на пристапот кон изведување на оцена на влијанието од проектот врз животната средина?				
6.6	Дали е резимето напишано со нетехнички јазик, со избегнување на технички термини, детални податоци и научни дискусии?				
6.7	Дали би било разбирливо за нестручен/лаик член на јавноста?				
Други прашања во врска со нетехничкото резиме					
СЕДМИ ДЕЛ-КВАЛИТЕТ НА ПРЕЗЕНТАЦИЈАТА					
Бр.	Преглед на прашања	Релевантно?	Соодветно обработено?	Локација	Кои понатамошни информации се обработени?
7.1	Дали студијата за оцена на влијанието од проектите врз животната средина е достапна во еден или повеќе јасно дефинирани документи?				
7.2	Дали се документите логички организирани и јасно структурирани за читачот да може лесно да ја лоцира бараната информација?				
7.3	Дали има содржина на почетокот на документот?				
7.4	Дали има јасен опис на постапката која е следена?				
7.5	Дали е презентацијата јасна, но концизна избегнувајќи ги ирелевантните податоци и информации?				
7.6	Дали презентацијата се служи со табели, графикон /дијаграми, мапи, фотографии и др.				
7.7	Дали презентацијата се служи со прилози кои овозможуваат да се презентираат податоци кои не се суштински за разбирање на главниот текст?				
7.8	Дали сите анализи и заклучоци се адекватно поткрепени со податоци и докази?				

7.9	Дали се наведени сите извори на податоци?				
7.10	Дали е користена иста терминологија низ целиот текст?				
7.11	Дали се чита како еден документ со упатувања помеѓу деловите кои му помагаат на читателот полесно да се снајде во текстот?				
7.12	Дали е презентацијата доволно демонстративна и најмногу што може непристрасна и објективна?				
8.	ОСМИ ДЕЛ- ПРОВЕРКА НА ЗАСТАПЕНОСТА НА СИТЕ РЕЛЕВАНТНИ ВЛИЈАНИЈА НА ПРОЕКТОТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА				

9	ДЕВЕТТИ ДЕЛ- ПРОЦЕНКА НА СООДВЕТНОСТА НА ТОЛКУВАЊАТА НА ВЛИЈАНИЈАТА-ОЦЕНА НА КОНЗИСТЕНТНОСТА
10	ДЕСЕТТИ ДЕЛ-ПРЕПОРАКИ ЗА КОРИГИРАЊЕ НА ЕВЕНТУАЛНИТЕ ПОСЕРИОЗНИ ПРОПУСТИ